

Број: 05-3194/09

Дана, 16.07.2009. године

На основу члана 74. и 88. Закона о високом образовању („Службени гласник Републике Српске“, број: 85/06 и 30/07) и члана 34. став (1) алинеја 5) Статута Универзитета у Бањој Луци, Сенат Универзитета на 24. сједници од 16.07.2009. године,
д о н о с и

О Д Л У К У

1. **Др Зоран Арсовић** бира се у звање ванредног професора за уже научне области Историја филозофије и Онтологија, на Студијском програму филозофије, на период од шест година.
2. Ова Одлука ступа на снагу даном доношења.

Образложење

Универзитет у Бањој Луци на приједлог Научно-наставног вијећа Филозофског факултета расписао је дана 01.04.2009. године Конкурс за избор наставника за уже научне области Историја филозофије и Онтологија.

На расписан Конкурс пријавио се један кандидата и то: др Зоран Арсовић.

Сенат Универзитета у Бањој Луци на 22. сједници одржаној 25.05.2009. године, на приједлог Научно-наставног вијећа Филозофског факултета, образовао је Комисију за писање извјештаја за избор наставника у одређено звање. Комисија је припремила писмени извјештај, предложила да се изврши избор као у диспозитиву ове Одлуке и исти доставила Научно-наставном вијећу Филозофског факултету на разматрање и одлучивање.

Научно-наставно вијеће Филозофског факултета у Бањој Луци на сједници одржаној 17.06.2009. године констатовало је да др Зоран Арсовић испуњава у цјелости услове и утврдило приједлог да се др Зоран Арсовић изабере у звање ванредног професора за уже научне области Историја филозофије и Онтологија, на период од шест година и исти доставило Универзитету у Бањој Луци ради даљег поступка.

Сенат Универзитета је на сједници одржаној 16.07.2009. године утврдио да је утврђени приједлог из претходног става у складу са одредбама Закона о високом образовању и Статута Универзитета.

Сагласно члану 74. Закона о високом образовању и члану 131. Статута Универзитета, одлучено је као у диспозитиву ове Одлуке.

ПРАВНА ПОУКА: Против ове Одлуке може се поднијети приговор Универзитету у Бањој Луци у року од 15 дана од дана пријема исте.

Достављено:

1. Филозофском факултету 2х,
2. Архиви,
3. Документацији.

ПРЕДСЈЕДАВАЈУЋИ СЕНАТА
РЕКТОР

Проф. др Станко Станић

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ БАЊА ЛУКА
FACULTY OF PHILOSOPHY BANJA LUKA
ул. Булевар Војводе Петра Бојовића 1А, Бања Лука
телефон: 051/322-780, 322-790, 323-080, 323-530
e-mail: fil.fakultet@blic.net

Број: 1380 /09

Дана: 19.6. 2009. године

На основу члана 74., 78. и 84. Закона о високом образовању («Службени гласник Републике Српске» број: 85/06), а у складу са чланом 131. и чланом 136. Статута Универзитета у Бањој Луци, Научно-наставно вијеће Филозофског факултета у Бањој Луци на сједници одржаној 17.06.2009. године, донијело је

ОДЛУКУ

о утврђивању приједлога за избор у звање

1. Др ЗОРАН АРСОВИЋ, бира се у звање ванредног професора за уже научне области Историја филозофије и Онтологија на Студијском програму филозофије, на период од шест година.

Образложење

На расписани конкурс Универзитета у Бањој Луци објављен 01.04.2009. године за избор у звање наставника за уже научне области Историја филозофије и Онтологија, пријавио се један кандидат.

Сенат Универзитета у Бањој Луци на сједници одржаној 25.05.2009. године образовао је Комисију за разматрање конкурсног материјала и писање извјештаја за избор у академска звања на Универзитету. Комисија је припремила писмени извјештај, предложила да се изврши избор као у диспозитиву ове Одлуке и исти доставила на разматрање и одлучивање.

Научно-наставно вијеће Филозофског факултета у Бањалуци на 140. сједници одржаној 17.06.2009. године утврдило је да кандидат др Зоран Арсовић у цјелости испуњава услове за избор и предложило Сенату Универзитета да се др Зоран Арсовић изабере у звање ванредног професора за уже научне области Историја филозофије и Онтологија, на период од шест година.

Ова Одлука доставља се Сенату Универзитета у Бањој Луци ради избора др Зорана Арсовића у звање ванредног професора.

Саставни дио ове Одлуке је Извјештај Комисије за разматрање конкурсног материјала и писање извјештаја за избор у академска звања на Универзитету.

Достављено:

1. Сенату Универзитета
2. Струковном вијећу
3. Кандидату
4. а/а

ПРЕДСЈЕДНИК

Научно-наставног вијећа

Проф. др Драго Бранковић

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ

ПРИМЉЕНО:	24.06.09.
ОРГ. ЈЕД.	БРОЈ
05	3194/09

Др Миодраг Живановић, редовни професор на Филозофском факултету Универзитета у Бањој Луци, предсједник Комисије,
Др Радивоје Керовић, ванредни професор на Филозофском Факултету Универзитета у Бањој Луци, члан,
Др Миленко Перовић, редовни професор на Филозофском факултету Универзитета у Новом Саду, члан.

НАСТАВНО-НАУЧНОМ ВИЈЕЋУ ФИЛОЗОФСКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БАЊОЈ ЛУЦИ

На основу члана 39. и члана 85. Закона о високом образовању (Службени гласник РС број 85/06 и 30/07) и члана 138. Статута Универзитета у Бањој Луци, Сенат Универзитета на сједници одржаној 25. 05. 2009. године донио је Одлуку којом смо именовани у Комисију за писање извјештаја за избор наставника на Филозофском факултету Универзитета у Бањој Луци, на уже научне области Историја филозофије и Онтологија.

На расписани конкурс Универзитета у Бањој Луци, објављен у дневном листу «Глас Српске» од 01. 04. 2009. године за избор наставника на уже научне области Историја филозофије и Онтологија пријавио се 1 (један) кандидат.

Након детаљног увида у приложена документа подносимо сљедећи:

ИЗВЈЕШТАЈ КОМИСИЈЕ О ПРИЈАВЉЕНИМ КАНДИДАТИМА ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ

I ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Конкурс објављен: 01. 04. 2009. године у дневном листу «Глас Српске»
Ужа научна/умјетничка област: Историја филозофије и Онтологија
Назив факултета: Филозофски факултет
Број кандидата који се бирају: један (1)
Број пријављених кандидата: један (1)

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

Први Кандидат

1. Основни биографски подаци

Име, средње име и презиме: Зоран (Марко) Арсовић,
Датум и мјесто рођења: 11. 03. 1967. године, Јајце,
Установе у којима је био запослен: Филозофски факултет, Бања Лука,
Звања/ радна мјеста: асистент сарадник, виши асистент, доцент,
Научна/умјетничка област: Историја филозофије,
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима: сарадник Института за филозофију и друштвена истраживања Филозофског факултета у Бања Луци, сарадник Института за филозофију и друштвену теорију у Београду; члан Филозофског друштва РС.

2. Биографија, дипломе и звања

Основне студије:

Назив институције: Филозофски факултет,
Мјесто и година завршетка: Сарајево – Бања Лука (1996).

Постдипломске студије:

Назив институције: Филозофски факултет,
Мјесто и година завршетка: Бања Лука, 2002.
Назив магистарског рада: *Онкрај краја и ословљавање Почетка*
Ужа научна/умјетничка област: Историја филозофије, Онтологија.

Докторат:

Назив институције: Филозофски факултет
Мјесто и година завршетка: Бања Лука, 2004.
Назив дисертације: *Смисао питања и питање смисла*
Ужа научна/умјетничка област: Онтологија и Историја филозофије
Претходни избори у наставна и научна звања (институција, звање и период):
Филозофски факултет Бања Лука – асистент сарадник 1997- 2002, виши асистент 2002-2004, доцент 2004-2009.

3. Научна/умјетничка дјелатност кандидата

1. Радови прије последњег избора/реизбора

Мартин Хајдегер и прорицање ствари које су биле, часопис за филозофију Хелиос, Бања Лука, 1/1999,
Мислити Опасно, часопис за књижевност и културу Крајина, Бања Лука, 1/2001,
Мишљење данас, Зборник друштвено-хуманистичких наука Матице српске РС, Бања Лука, 2002,
Могућности при-лазног мишљења, Зборник са скупа *Филозофско-филолошке науке на почетку 21 вијека*, ФФ Бања Лука, 2002,
Пролегомена за немогућу географију, Филозофски годишњак, Бања Лука, 1/2003,
Технизирање и теоријски супстрат, Зборник са скупа *Наука и наша друштвена стварност*, ФФ Бања Лука, 2003,
Φυγή νόσων πρός Μόνον, Крајина, Бања Лука, 9/10 2004,
Како упокојити вампира, Градина, Ниш, 2004,
Филозофска истина и истина филозофије, Филозофски годишњак, Београд, 16/2004.

2. Радови послје последњег избора/реизбора

2а. Научни радови

Стварност језика, Зборник радова Осмог међународног филозофско-богословског симпозиона, Филозофски факултет Никшић и Богословија Св. Петар Цетињски, Никшић-Цетиње, 2004, стр. 98-119.

Ниједан културолошки феномен није тако значајан као језик, али истовремено ниједно друго подручје не нуди мање чињеница о властитој стварности. Ми додуше имамо многа и разна знања о језику, али језик и његову стварност ипак не знамо. И то понајприје стога јер саморазумљиво и неупитно за стварност узимамо само оно што се издаје за стварност. Но, суштина првог изгледа у томе је да вара, па је и свако пропитивање о језику већ унапријед ограничено простим опремањем човјека једном моћи и пуким освјетљавањем структуралних законитости те моћи коју зовемо граматиком. Стога, слиједећи траг Мартина Хајдегра, аутор покушава, демаскирати повијесну спрегу метафизике и граматике, те упутити ка онтолошкој тајни језика. Будући да језик чува тајну, сâмо чување јесте његова једина али често заборављена

стварност (етимолошки ријеч стварност преко коријена «вар» упућује на то значење). Отварати се за тајну језика захтијева да се човјек отвори за самога себе, за своју ексистенност. Када по први пут умјесто нечега за себе човјек изабере себе тада јасним постају и Хајдегерове ријечи о језику као «кући битка» и човјеку као «пастиру и чувару битка».

Међу нама, Филозофски годишњак, Бања Лука, 2/2004, стр. 225-249. **(8 бодова)**

Зналачки скенирајући савременост и актуелни, нарочито, постмодернистички час мишљења аутор се пита о могућности етике и смислу заједнице. Да ли је филозофија која се градила на пред-одлуци о онтологији као јединој отаџбини смисла уопште способна за етику? Је ли у таквој констелацији етици досуђено да се јавља једино као грана или дисциплина филозофије? А није ли у тим околностима она постала већ «срозано мишљење» (Хајдегер)? Ако је тако онда је и Запад, сматра Арсовић, једна етичка парализа? «Убиство је пораз нашег сазнања, први чин и посљедња ријеч онтологије». Уводећи у расправу Левинаса, нарочито његово разматрање односа онтологије и етике, покушава се показати како концептуланост филозофије зарад градње властите архитектонике заборавља свој изворни етички метаболизам готово уписан у почетак филозофије поготово у њен сократско-платоновски појам гдје етичност јесте пред-услов за мишљење.

Позиција и постављеност, Радови, Филозофски факултет, Бања Лука, 6/2004, стр. 111-133. **(8 бодова)**

Рад контрастира модерну и античку ситуираност људства и томе припадно одређење слободе што за собом повлачи и разлику античког и модерног појма свијета. Због карактера античке рефлексије свијет још увијек не може бити «људски» свијет. За Грка не постоји проблем извјесности. Извањскост свијета нешто је у шта човјек бива постваљен и што трајно обиљежава његово саморазумијевање. Системска градња рефлексије, преко хришћанскога доба до новог вијека, про-изводи потпуно поунутрење свијета (измјену појма) што резултује новјековним одређењем човјека као субјекта. Шта значи то да је човјек постао субјект (*subjectum*)? Шта са собом носи нови појам слободе? Да ли је промјена саморазумијевања и промјена осмишљавања? Човјек је својом суштином загосподарио свијетом – али хоће ли он умјети бити њеним господаром? – пита се заједно са Ничеом.

Западно знање и одгода тренутка издаје, Крајина, Бања Лука, 15/2003, стр. 5-17. **(5 бодова)**

Полази се од чувеног Хајдегеровог става да и поред тога што доживљава своје епохалне мијене филозофија управо због њих «од Аристотела до Ничеа остаје увијек и посве иста». Ова истост, показује аутор, јесте истост «начина знања», његове организације и формирања, а истовремено пита: да ли је «начин знања» посађен на издаји коријенске интенције знања, односно, да ли је заборав коријенске интенције стварни и једини услов «начина» знања? Одговор се покушава наћи концентисањем на кључу преломницу западнога мишљења – Аристотелова критика Платоновог свијета идеја. Секуларизација платоновског Добра јесте промјена руте «друге пловидбе», укидање *sursum corda* – пута навише, чиме је у доброј мјери коснут и смисао филозофирања.

Онтолошки статус вриједности, у: Систем вриједности младих у послјератном друштву БиХ, ФФ Бања Лука, 2005, стр. 9-31. **(5 бодова)**

Да би се означило садашње стање вриједности, сматра аутор, дужно се у «мрачној жудњи за класификовањем» призвати тројство вриједности: природни ступањ употребне вриједности, затим трговински ступањ размјенске, те структурални ступањ вриједности-знака, да би потом преко тројства упутили у четврти ступањ који се дешава а кога Бодријар означава као фрактални. Он се разликује од свих претходних по томе што вриједности више не требају никаквог референта него бујају у свим правцима и интервалима без реферисања на било шта. Ми живимо без закоње вриједности што не

значи просто да се закон не примјењује него да је он немогућ у општој дисперзији и осипању. Сва интенција аутора јесте у показивању стратегија осипања као стратегија моћи или глатког клизања капитала. Управо те стратегије приморавају вриједности да се троше – јер оне нису друго до предмет рада духа. Но, да би нешто било вриједност оно мора најприје да важи. Ако нешто важи оно јесте а не тек пуко ништа, дакле, важење је врста бића. По томе вриједности се налазе у једном *бити*-вриједност, па се питање о вриједности темељи у питању о бићу. Пропитати онтолошки статус вриједности значило би видјети како и кад добијају оно што касније неумољиво губе и зашто га губе? Парадоксално није ли једна искључива онтологија («лоша» онтологија) узроком смрти вриједности? Преко анализе Платоновог анти-трагизма аутор просљеђује левинасовско питање, као одлучно: да ли је онтологија уистину фундаментална?

(5 бодова)

Појмовна ситуација, Филозофски годишњак, Бањалука, 3/2006, стр. 151-173.
Служећи се Аристотелом, Хусерлом, Деридом, Рикером и Фукоом аутор анализира услове формирања филозофског дискурса са посебним освртом на оно што означава као ситус појма (тј. његов однос према околини). Статус метафоре се показује као приоритетан а процес метафоризације одлучан за спекултивни дискурс. Метафора добија тачно одређену улогу унутар филозофског дискурса – пренос чулног, физичког у метафизичко. Дерида при том, користећи примјере А. Франса, потенцира економски моменат трошења – чулно се губи и троши да би умско профитирало. Тако је метафора увијек мртва метафора, никад као она сама. У ствари она је већ појам метафоре. Али док год метафопру хоћемо увући кроз врата смрти чучимо на проблему. Смрт никад неће упутити на прву заснованост, сматра Рикер, а то је живот. Стари језик потенцијал је филозофског језика, и његова стална могућност. Он не умире без остатка и увијек може бити оживљен и наново осмишљен. У том смислу метафора увијек учествује у производњи смисла, тј. она је увијек жива. Но аутор сматра да се ова живост ипак одиграва на пољима смрти, односно, да се питање погрешно поставља. Наиме, ради се о потреби потпуног обртања дикурзивног реда да би се метафора указала у свом исконском потенцијалу изван сваке метафоричности, односно, ван сваког процеса метафоризације. Тад је метафора као она сама, виша од себе и од цјелине дискурса, јер и смисао који изражава еруптиван је и ван сваког појма смисла. О томе убједљиво свједочи, показује аутор, платоновско кретање «с ону страну биствовања».

(8 бодова)

Како на одговорност позвати, Зборник Крушевачке филозофско-књижевне школе, 2006, стр. 80-101.

Текст тематизује питање одговорности у условима савремене научно-техничке цивилизације. Западна наука је из себе већ одавно изродила питање властите одговорности као питање дана опстанка људске врсте, што аутор показује позивајући се на радове Вајсцекера, Хајзенберга и Јонаса. Међутим, збивања на преломници вијекова очигледно демантују ову насушну потребу западне цивилизације чиме се изгледа потврђују Слотерајкове оцјене о човјеку као аномалији приорде, о врсти која је јединствена једино по томе што потпуно свјесно хрли у пропаст. Анализарајући новост новог вијека, а нарочито специфичност и вишесмисленост процеса секуларизације (гдје је позив на Блуменберга неизоставан), аутор износи став да је ситуација првенства онтологије гдје је бивство сведено на пуки интерес, а човјек редукован искључиво на природно бивствовање главни разлог што је сваки позив на одговорност већ унапријед осуђен на деклативност. Како бити одговоран и коме ако нема инстанце којој се одговара? Укупност бивствовања образује затворени космос у којем је још од Коперника затворена димензија висине. Под чврстим небом нуди се солидан свијет смртника, на још чвршћој земљи сваком је дата парцела за остајање, становање и грађење. Све стране које се не да припитомити обрађује се или се примишља тако да се углавити у структуре бивствовања и трансценденталног мишљења. У свијету не постоји ништа што себе у часу истине може ускратити сијању подневног сунца. Адекватност мишљења и бивствовања тајна је овог свијета. А тајна ствари извор је многих простаклука према

човјеку, каже Левинас. И у то се свакодневно увјеравамо. Не онтологија није сама ствар етике како хоће Јонас, подвлачи аутор, већ она импликује њену немогућност. Од Ничеа са разлогом цјелокупни морал Запада стоји под подозрењем. Витгенштајнова метафора пуцња погађа – јер ако би неко уистину био у стању написати књигу из етике она би једним пуцњем поништила све књиге на свијету.

(8 бодова)

Сократовска рсуче и појам самосвијести, Архе, Нови Сад, 5-6/2006, стр. 209-223.

Ослањајући се на радове Герхарда Кригера, а нарочито Клуса Елера, аутор смјело позива на «одгајање непрекинутог погледа на појам самосвијести». Постављање континуума на овом мјесту нужно изазива судар са цјелином традиције тумачења Модерне као радикалног прекида, која је кроз дјела најеминентнијих филозофа, израсла у канонику. Питање: како је грчка филозофија предствљала себи однос према себи самој? – назначујући већ присутан проблем субјективности и самосвијести у антици - представља изазов модерном мишљењу и модерном саморазумијевању. За њега у цјелини узевши ово и није неко питање, тачније: оно је бесмислено – проблематизација самосвијести и њен појам могући су тек са Декартом. Ако је тачно да у Грчкој није могућ модерни појам самосвијести да ли то истовремено значи да тамо самосвијести и нема тј. да је та способност свијести ексклузивитет модерног доба? Аутор настоји показати на трагу Елера да се конзистентни нововјековни појам самосвијести може али и мора повезати са Грцима (Сократом, Платоном и Аристотелом). При том наглашава да ништа није погубније него некритичко и романтичарско позивање на Грке које се састоји у изналажењу ових или оних сличности, што често прелази у продукцију сличности – присуствовали смо разним модерним изградњама грчког. Управо те једностарности бришу значај антике за савременост. Поента није у сличностима него у разликама, тј. у њиховој тематизацији. Само разлика античког и модерног појма мишљења у стању је да употпуни и комплетира појам мишљења. Аутор то продуктивно чини постављајући у први план основни мотив грчког мишљења кога први пут јасно израженог налазимо код Сократа - човјек је његова *рсуче*. У овој тези о души огледа се рођење европскога свијета.

(8 бодова)

Само за неко вријеме, Крајина, Бањалука, 2008, стр. 191-202.

Рад је у ствари изузетна демонстрација продуктивне примјене деконструктивистичке методе и то на двије реченице из дјела Ф.М. Достојевског: «А истинска туга у стању је да чак и феноменално лакомисленог човјека понекад учини чврстим и јаким, барем за неко вријеме.... Од истинске туге чак и будале би се понекад опаметиле, разумије се само за неко вријеме». Какво је то је «неко» вријеме, откуд долази и је ли од «нашег» времена? Ако није шта му онда говори? Може ли га «наше вријеме» пресушити? Око ових питања, сабирајући мисли Платона Хајдегера, Дериде, Левинаса, аутор у једном језичком колоплету излаже тематику дара као оно мјесто на које се извела западна филозофија да би потом брзо устукнула, плашећи се ваљда блиских додира са религијом.

(5 бодова)

Захтјев за правдом и заплет субјективности, Зборник са скупа Савремени политички поредак и идеја правде, Филозофско друштво РС, Бања Лука, 2007, стр. 143-159.

Преко питања правде аутор настоји показати шта значи досегнути тзв. *бесконачне проблеме разума* (Хусерл). Основна интенција текста тиче се «конкретне ситуације» која истиче захтјев за правдом, а њу ће, како истиче Арсовић, као стуб филозофирања настојати неуморно на сцену постављати Емануел Левинас. Та постављања рад не пропушта, али се и не задржава искључиво на њима, већ настоји преко обазирања на моћну претходницу отворити искон филозофирања кроз нашу властиту ситуацију, кроз ону фундаменталну упитаност која ме чини да јесам. У времену «крајњих прича» и комеморативних скупова над субјективношћу значиће то ову васкрснути али не да би се

на моду комеморација одговарало против-модом васкрсења него се показује да се васкрс уистину збива уколико се хоће још филозофирати. Аутор је свјестан да пуког враћања *cogito*-у, у смислу у којем тај појам влада савременим мишљењем, не може бити, па напор мисли усмјерава ка извођењу на видјело његове заборављене супротности, непризнате језгре «која је далеко од умирујуће слике транспарентног сопства», што захтијева пролажење кроз бездан декартовског *cogita*.

(5 бодова)

Теза о души и карактер грчког самопознања, Филозофски годишњак, Бања Лука, 5/2008, стр. 35-63.

Мисаоним проширењем тзв. «Сократовог етичког интелектуализма» аутор жели указати на неке, додуше једва одвојиве, дјелове цјелине, као импликације које из Сократове тезе о души произилазе (а тичу се најприје новог схваћања врлине, и тзв. техника сопства), али не да би их заледили у апстракцији, већ да би тим путем показали како и на који начин јесте почетак филозофије духа и самосвијести. Ова нит испреда карактер грчког самопознања који се, феноменолошки речено, поставља на сцену да би се показало да сва тумачења која нит изгубе нужно производе «ситуацију» у којој се поједини Сократови ставови окамењују и узимају у згрушаном резултату (тј. *здраво за готово*), што, не само да не одговара стварним интенцијама тек пробуђеног и себи-долазећег филозофског мишљења, већ суштински кривотвори и линију развоја филозофије. Прекинути нит у ствари је прекинути суштину везу која потрагу за врлином и мудрошћу спаја са потрагом за самоспознајом. А прекинути ту везу већ је оскрнавати задаћу филозофије у њеној неокончивости навршења (као побољшања) у људство, нарушити њен исконски смисао «повиснице» (а да без акорда «повишења» филозофија губи мелодиност и рађа аветињске тонове у то се већ дајемо увјерити). Једном ријечју у платоновом духу: узети јој услов и «најваљанији почетак» - чисто и непатворено знање нас самих описано у научним разграничењима и чврсто повезано промишљањем темеља. У много оспораваном (по питању аутентичности) дијалогу *Алкибијад*, на неупоредив начин (ко год је то извео) учињена је сушта тематизација почињања филозофирања - самоспознање је почетак, али као нужан услов и претпоставка за успјех жељене, наравно још недовољно сагледане, или увиђене форме мишљења и живота. Самосвијест као ἀρχή φιλοσοφίας, наравно не противријечи чуђењу као ἀρχή филозофије, јер овдје се не мисли на временски први акт који би филозофију започео (као нешто друго) него на истрајни принцип који, као увид и импулс, свјесно одређује и прати филозофирање у цијелости и једном из чуђења усталу и започету филозофију стално одржава. У *Алкибијаду* је то јасно: филозофирање је стално себе развијајуће сазнање властитог сопства и његовог апсолутног божанског темеља. Истинско сопство тога што ми сами јесмо... човјеково биће је његова душа. Тако је добијен онај за филозофију *централни захтјев* коме је *сократовска теза* клица «што је могуће интензивнијег наликовања богу», који се преко неоплатонизма улива у хришћанство, да би се из њега, постепеним губитком мјере, прекомјерно излио у новјековну субјективност – самоспознаја кроз само-знање духовних могућности човјека као усличњавање богу.

(8 бодова)

Сократ. Чиста позиција филозофа, Трећи програм, Београд, 2009, стр. 229-253.

У свом спису *Шта значи мишљење* Хајдегер ће Сократа означити као чисту позицију филозофа. Шта је та чистина и шта она значи? – аутор покушава одговорити користећи платоновско описивање Сократових задњих сати у дијалогу Федон. По многим ауторима овај дијалог јеста прва, а уједно и задња «часна ријеч» филозофије. Коцка је бачена – улог је огроман, барем што се филозофије тиче – сва је заложена у изузетном и екстремном часу када се ионако истиче само оно што вриједи. Ако се сад и ту (пред оним незамисливим и за разум немогућим) не покаже њена достојност и постојаност – чему она уопште? Задатак цијеле аргументације јесте да се пружи изглед повјерења у логос. Сократ одмах каже да је задатак остварив само путем μυθολογεῖν, тј. казивањем у причама или приповиједањем онако како већ вјерујемо да јесте. Арсовић

увјерљиво показује, користећи бројну литературу, како филозофија у одлучујућем тренутку живи од реторичког обрата те да је установљење филозофске бесједе грандиозан час филозофије. Прича уистину оптерећује Сократову аргументацију јер разум тражи доказе «као на суду». Сократу је међутим с почетка јасно да их на тај начин не може дати. Он зна шта не може, али што је важније, зна и шта може - може признати како јесте, што је истовремено снажно истурити границу логосу не би ли се она показала у пуној јасности. Величина дијалога јесте у тој преданости – не циља се на истинитост логоса него се утврђује и потврђује граница повјерења, чиме се на изванредан начин потврђује снага логоса. Чистоћа позиције филозофа и јесте у оном «знати остати гледати» и тамо гдје знање очигледно умире што није друго него вјеровати с умијећем. Кроз умијеће вјере филозофија показује своју истинску величину постављања, али и постојаности пред оним што је превазилази. Кад је ствар супротна (у «вјеровању без умијећа») развија се логос који у све сумња и тако сам себе нагриза. Дакле, истинска филозофија је вјера која види и настоји гледати, не слијепа вјера. Остајући увијек у вези са знањем она постаје вјера мислећег човјека, оног који има једноставну али тешку *ἀνθρωπίνη σοφία* – људску мудрост. Бјежати од садржаја свијета, ићи «с ону страну», само за неискусне у логосу бјежати је у ништавило, искуснога ту већ цјелива биће које је на граници реалности «подједнако позитивно и негативно» (Ратоћка). Овај дубоки доживљај и расположење живота непорециви су иако бити при њима није бити при евиденцијама. То значи, закључује аутор, да се може бити при филозофији а не бити при евиденцијама. Понекад једино се тако у њој остаје. Филозофија је бездана кад питамо о посљедњим утемељењима и на свој начин мора бити реторична уколико неће се да се изгуби (самоизда) у појмовној технологији и економији.

(8 бодова)

Књиге:

Интеграција и личност, Арт-принт, Бања Лука, 2005 (коаутор).

Ауторов прилог састоји се од 170 (подијељен у поглавља 1. *Претпоставке глобализације* 2. *Вишезначност новог вијека и процес глобализације* 3. *Интеграција и стратегије глобалног* 4. *Идеја Европе у свјетлу савремених збивања*) чини засебну цјелину у којој се веома суптилним филозофским анализама настоји проникнути у процес глобализације. Ниједног момента он не губи из вида тешкоће тематизације нечег таквог као што је глобализација нити се зауставља на пуким дескрипцијама стања него настоји заћи у генезу процеса што његовом раду даје посебну важност.

(10 бодова)

Човјек и технолошка цивилизација, Филозофско друштво РС, Бања Лука, 2006. (коаутор)

Прилог на 98 страница (подијељен у четири поглавља: 1. *Глобализација, интеграција и националне културе*, 2. *Маргинална друштва између интеграције и традиције*, 3. *Криза личности и масовна култура – крај индивидуума*, 4. *Језичка стварност у савременом свијету - проблем смрти националних језика - крај аутентичности*) такође је самостална ауторска цјелина у којој се настоје пропитати и преиспитати утицаји процеса интегрисања како на макро друштвеном плану тако и на микро психолошком плану.

(10 бодова)

Феноменологија и Европа, Филозофско друштво РС, Бања Лука, 2008 - научна монографија

У овој књизи Зоран Арсовић бави се промишљањем и испитивањем цијелог склопа врло актуелних и важних проблема савремене филозофије и савременог свијета и културе, које сажима стратешким појмовима феноменологија и Европа. У својим зналачким анализама, које се темеље како на властитим промишљањима тако и на најреферентнијој литератури на српском и другим језицима, Арсовић нам показује своје богатство феноменолошке филозофије као струје и правца у савременој филозофији, обиље њених плодних идеја, утицаја и проширења искуствених и мисаоних видика које

нам она посредује све до дана данашњег. У истим анализама он указује на повезаност саме суштине филозофије и филозофског искуства и мишљења са феноменолошким пројектом или, другим ријечима речено, на феноменолошки карактер филозофије као такве. С друге стране, књигом *Феноменологија и Европа* наш аутор нас уводи у данас врло актуелну, живу и надасве сложену расправу о појму Европе, различитим аспектима значења овог појма, његовом садржајном богатству, поријеклу и судбини у нашем времену. Бавећи се предметним проблемима, тако сложеним и тако тешким за мишљење, апстрактним, а тако животним и савременим, Зоран Арсовић је успио да напише прворазредну филозофску и научну студију о Хусерлу, феноменолошком програму и Европи. Страсно посвећен филозофији и филозофском погледу на ствари, свјестан да мишљење и сазнање имају вриједности само уколико нешто значе за људско битисање и наш лични живот, он је успио да наоко апстрактним теоријским проблемима филозофије свијести удахне живот и покаже њихову везу са животом и збиљском људском егзистенцијом. Темелећи своје истраживање на референтној и врло богатој филозофској литератури, слиједећи здрав и методички исправан приступ, који, не на штету критичког увида, ипак трага за позитивним могућностима феноменолошке филозофије и филозофије као такве у цјелини, он је исцрпно приказао значај методичког рада у филозофији. Исписујући странице своје књиге са зрелим и завидним осјећајем за језик и стилске игре ријечи, унесећи понешто и личног тона, те врло исцрпним објашњењима у фуснотама, Зоран Арсовић нам је својом књигом пружио и пресјек рецепције Хусерлове феноменолошке мисли и мисли о Европи у европској филозофији. Указао нам је и на тамно и њој самој изгледа још неосвијештено лице те Европе. Истовремено, међутим, његова књига *Феноменологија и Европа*, тешка и сложена као и проблеми с којима се носи, представља својеврсну форму самопотврђивања филозофије и идеје хуманости.

(15 бодова)

Укупан број бодова: **116**

4. Образовна дјелатност кандидата

1. Образовна дјелатност последије посљедњег избора/реизбора

Доцент Зоран Арсовић био је ментор бројних радова на студију првог циклуса и другог циклуса студија те члан комисија за одбране докторских дисертација на студијској групи за филозофију. **(2 бода)**

На позив Института за филозофију и друштвену теорију из Београда у неколико наврата држао је гостујућа предавања на тој институцији. **(6 бодова)**

Вишегодишњи универзитетско-педагошки рад са студентима препоручује га за наставнички позив и увјерава нас у преданост овом позиву. **(4 бода)**

Укупан број бодова: **12**

5. Стручна дјелатност кандидата

1. Стручна дјелатност прије посљедњег избора

Кандидат је обављао дјелатност уредника часописа за филозофију Хелиос.

Био је координатор пројекта «*Students Organizing at the University of Banjaluka*» у оквиру S.L.I. програма WUS Austria.

2. Стручна дјелатност последије посљедњег избора

Члан редакције часописа за књижевност и културу Крајина (Бања Лука), члан редакције часописа за филозофију Филозофски годишњак (Бања Лука). **(2 бода)**

Координатор теоријских пројеката *Интеграција и личност* Института за филозофију и друштвена истраживања ФФ Бања Лука (2005); *Појам Европе и процес европеизације*, Филозофског друштва РС, Бања Лука (2007). **(8 бодова)**

Од 2004. године редован је учесник у раду годишње филозофско-књижевне школе у Крушевцу, филозофске школе у Зајечару, те филозофског симпозиона у Сремским Карловцима који се одржава у оквиру манифестације Бранково коло.

Рецензент је бројних књига из области филозофије и књижевности.

Укупан број бодова: **10**

Све заједно изражено у бодовима: **116, 12, 10**

Укупно: **138**

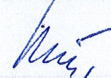
III ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

На основу свега наведенога може се закључити да кандидат др Зоран Арсовић испуњава све потребне услове предвиђене Законом о високом образовању и статутом Универзитета у Бањалуци за избор у звање ванредног професора за уже научне области историја филозофије и онтологија, јер посједује:

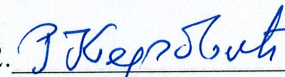
- научни степен доктора наука,
- изборни период у звању доцента (5 година),
- објављене књиге из ужих научних области,
- већи број научних радова објављених у еминентним часописима за филозофију, а који утичу на развој филозофске мисли у областима историје филозофије и онтологије,
- учешће у изради и реализацији научних пројекта,
- способности за наставни и научни рад,
- способности да својим радом доприноси развоју струке,
- активности у раду стручних удружења

Комисија предлаже Сенату Универзитета у Бањој Луци да доц. др Зорана Арсовића изабере у звање ванредног професора за уже научне области *Историја филозофије* и *Онтологија* на Филозофском факултету Универзитета у Бањој Луци.

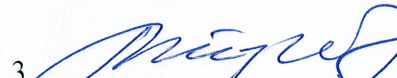
Чланови Комисије:

1.

(Др. Миодраг Живановић, редовни професор на Филозофском факултету у Бањој Луци, Историја филозофије и Онтологија)

2.

(Др. Радивоје Керовић; ванредни професор Филозофског факултета у Бањој Луци, Историја филозофије и Филозофска антропологија)

3.

(Др. Миленко Перовић, редовни професор Филозофског факултета у Новом Саду, Историја филозофије и Етика)

Бања Лука: јуни, 2009 године